

Program rozvoja vidieka SR 2014-2020

Východiská pre tvorbu PRV SR 2014-2020

- Legislatíva EÚ a SR;
- Pozičný dokument EK;
- Partnerská dohoda;
- Koncepčné a strategické dokumenty MPRV SR;
- Skúsenosti s implementáciou PRV SR 2007-2013.

Príprava PRV SR 2014-2020

- ✓ **Schválenie *Harmonogramu prípravy PRV SR 2014-2020* (14.10.2012) na PVM;**
- ✓ **Pracovná skupina pre prípravu PRV 2014-2020 – *princíp partnerstva*;**
- ✓ **Manažérska skupina MPRV SR (01/2013- Pozícia MPRV SR k návrhu opatrení);**
- ✓ **2.zasadnutie PS (02/2013- Pozícia, opatrenia);**
- ✓ **Určenie gestorov opatrení a tvorba pracovných podskupín;**
- ✓ **3.zasadnutie PS (05/2013-prezentácia opatrení);**
- ✓ **návrh PRV (11/2013) – neformálne prerokovanie s DG AGRI;**
- ✓ **4.zasadnutie pracovnej skupiny (12/2013) – pokroky v príprave;**
- ✓ **prepracovanie návrhu PRV;**
- ✓ **schválenie PRV Vládou SR a jeho oficiálne zaslanie na schválenie EK(14.05.2014);**
- ✓ **predloženie oficiálnych pripomienok EK k návrhu PRV (15.08.2014);**
- ✓ **predloženie upraveného návrhu PRV so zapracovanými pripomienkami na EK (po dohode s EK priebežne);**
- ✓ **druhé oficiálne zaslanie PRV SR 2014-2020 po zapracovaní a vyhodnotení pripomienok EK (15. december 2014);**
- ✓ **predpokladaný dátum schválenia PRV Európskou komisiou: 02/2015.**

Priority PRV SR 2014 - 2020

- 1. Podpora prenosu znalostí a inovácií v poľnohospodárstve, lesníctve a vidieckych oblastiach;**
- 2. Zvýšenie životaschopnosti a konkurencieschopnosti všetkých typov poľnohospodárstva, podpora inovačných poľnohosp. technológií a udržateľného obhospodarovania lesov;**
- 3. Podpora organizácie v rámci potravinového reťazca vrátane spracovania poľnohospodárskych produktov, dobré životné podmienky zvierat a riadenie rizík v poľnohospodárstve;**
- 4. Obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov týkajúcich sa poľnohospodárstva a lesníctva;**
- 5. Podpora efektívnosti zdrojov a prechodu na nízko-uhlíkové a klíme odolné poľnohospodárstvo, potravinárstvo a lesníctvo;**
- 6. Podpora sociálnej inklúzie, znižovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach.**

Porovnanie PRV SR 2007-2013 a PRV SR 2014 - 2020

- ❖ Pri návrhu jednotlivých činností, ktoré budú podporené v programovom období 2014 – 2020 sa vychádzalo aj z objemu finančných prostriedkov vyčlenených pre Slovensko z EPFRV na nové programové obdobie, ktorý je v porovnaní s programovým obdobím na roky 2007-2013 **nižší o cca 483 mil. EUR.**
- ❖ Rozpočet programu na roky 2014-2020 je **2 079 595 129,00 EUR** verejných zdrojov na 7 rokov, z toho 1 545 272 844 EUR predstavuje príspevok EPFRV a 533 709 174,25 EUR predstavuje príspevok štátneho rozpočtu.
- ❖ Na PRV SR 2007-2013 bolo pridelených **2 562 585 914 EUR.**
- ❖ Objem finančných prostriedkov na nové programové obdobie je nižší aj v dôsledku presunu **18,276 % (345,44 mil. EUR)** fondových prostriedkov, určených na PRV SR 2014-2020 **do I. piliera (priamych platieb)**, schváleného uznesením Vlády č. 714/2013 – reálne zníženie prostriedkov EÚ pre SR teda predstavuje **cca 138 mil. Eur.**
- ❖ Rovnako boli zohľadnené požiadavky sociálno-ekonomických partnerov, skúseností z implementácie Programu rozvoja vidieka SR 2007 - 2013, SWOT analýza, ako i rámec novej právnej úpravy EÚ pre oblasť rozvoja vidieka (ustanovenia nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 o povinnom minimálnom vyčlení prostriedkov na určité opatrenia).

Zoznam opatrení PRV SR 2014 - 2020

1. Opatrenie 1 *Prenos znalostí a informačné akcie*
2. Opatrenie 2 *Poradenské služby*
3. Opatrenie 4 *Investície do hmotného majetku*
4. Opatrenie 5 *Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby*
5. Opatrenie 6 *Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania*
6. Opatrenie 7 *Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach*
7. Opatrenie 8 *Investície do rozvoja lesných oblastí*
8. Opatrenie 10 *Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie*
9. Opatrenie 11 *Ekologické poľnohospodárstvo*
10. Opatrenie 12 *Platby týkajúce sa sústavy NATURA 2000*
11. Opatrenie 13 *Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými obmedzeniami*
12. Opatrenie 14 *Dobré životné podmienky zvierat*
13. Opatrenie 15 *Lesnícko-vironmentálne a klimatické služby a ochrana lesov*
14. Opatrenie 16 *Spolupráca*
15. Opatrenie 19 *LEADER*
16. Opatrenie 20 *Technická pomoc*

Opatrenie 1: Prenos znalostí a informačné činnosti (čl. 14)

Podopatrenie: **1.1 Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností**

Názov operácie: **Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností**

Podpora zahŕňa:

- ❖ ďalšie odborné vzdelávanie formou prezenčných vzdelávacích kurzov, školení, tréningov, zručností, workshopov, koučingu a e-learningu v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka.

Príjemca nefinančnej pomoci:

- ❖ poľnohospodár, obhospodarovateľ lesa, spracovateľ produktov poľnohospodárskej a lesnej prvovýroby, MSP vo vidieckych oblastiach.

Žiadateľ o podporu (príjemca finančnej pomoci):

- ❖ poskytovateľ prenosu vedomostí a zručností (verejný/súkromný).

Oprávnené náklady:

- ❖ personálne náklady na zabezpečenie, prípravu a realizáciu aktivít;
- ❖ prenájom školiacich priestorov a potrebnej techniky;
- ❖ materiálno-technické náklady;
- ❖ režijné náklady spojené s realizáciou vzdelávacej aktivity (paušálne náklady);
- ❖ ubytovacie náklady, náklady na občerstvenie, cestovné resp. dopravné náklady, ak sú súčasťou projektu.

Intenzita podpory: 100% z celkových oprávnených nákladov.

Maximálna výška podpory:

- ❖ a) pri vzdelávacom programe presahujúcom 36 mesiacov - 500 tis. EUR;
- ❖ b) pri vzdelávacom programe nepresahujúcom 18 mesiacov – 80 tis. EUR.

Opatrenie 1: Prenos znalostí a informačné činnosti (čl. 14)

Podopatrenie: **1.1 Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností**

Názov operácie: **Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností**

Oblasti vzdelávania:

- ❖ Inovácie;
- ❖ začínajúci poľnohospodári;
- ❖ efektívne riadenie podniku;
- ❖ reštrukturalizácia výroby;
- ❖ spracovanie a marketing a predaj vlastných produktov;
- ❖ tradičných regionálnych produktov;
- ❖ oblasť lokálnej ekonomiky;
- ❖ vidieckeho cestovného ruchu;
- ❖ ekologické poľnohospodárstvo;
- ❖ biodiverzita, preventívne opatrenia;
- ❖ vzdelávanie aktívne pracujúcich marginalizovaných skupín obyvateľstva;
- ❖ využívanie OZE.

Podmienky oprávnenosti:

Výber poskytovateľov vzdelávania **prostredníctvom verejného obstarávania** v zmysle zákona □ realizovaný riadiacim orgánom MPRV SR, prípadne PPA pre vzdelávanie trvajúce dlhšie ako 36 mesiacov. Pre každú navrhnutú prioritu, resp. **oblasť/aktivitu bude vybraný jeden poskytovateľ, ktorý bude dlhodobo (dlhšie ako 36 mesiacov) poskytovať vzdelávacie aktivity v rámci celého územia SR mimo Bratislavského kraja, resp. v rámci Bratislavského kraja na základe svojho plánovaného ročného plánu aktivít, zverejneného na webovom sídle MPRV SR.**

Pri vzdelávacích programoch trvajúcich **kratšie ako 18 mesiacov** bude výber poskytovateľov vzdelávania prebiehať na základe **výberu predložených obsahových námetov** vzdelávacích programov prostredníctvom MPRV SR. Obsah a rozsah vzdelávania bude zadefinovaný prijímateľom. Prijímateľ bude následne povinný postupovať v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Opatrenie 1: Prenos znalostí a informačné činnosti (čl. 14)

Podopatrenie: **1.2 Podpora demonštračných aktivít a informačné akcie**

Názov operácie: **Demonštračné aktivity a informačné akcie**

Podpora zahŕňa:

- ❖ informačné aktivity ako krátkodobé, resp. jednorazové odborné informačné činnosti zamerané na poskytnutie informácií najmä v oblasti SPP, ekologického poľnohospodárstva, znižovania znečisťovania životného prostredia, hospodárenia s vodou, pôdou, na územiach NATURA 2000, aplikácie hnojív a pesticídov, energetickej efektívnosti, organických hnojív, výroby elektrickej energie a tepla;
- ❖ konkrétne informačné aktivity a demonštračné akcie budú na daný rok navrhnuté riadiacim orgánom - MPRV SR, pri prístupe LEADER miestnou akčnou skupinou na základe podnetov a požiadaviek poľnohospodárov, lesníkov, mikro a malých podnikov vo vidieckých oblastiach, komôr, združení, zväzov, výskumných organizácií a ostaných organizácií v sektore pôdohospodárstva.

Príjemca finančnej pomoci: poskytovateľ informačných akcií a demonštračných aktivít.

Príjemca nefinančnej pomoci: poľnohospodár, obhospodarovateľ lesa, spracovateľ, MSP na vidieku.

Oprávnené náklady: personálne náklady, prenájom priestorov a techniky, materiálno-technické náklady, ubytovacie náklady, dopravné náklady, náklady na občerstvenie, investičné náklady na realizáciu aktivity, vecné ceny do súťaže, režijné náklady.

Výška podpory: 100 % z celkových oprávnených nákladov, max. však 40 000Eur/jedného príjemcu pomoci.

Podmienky oprávnenosti podpory:

- ❖ výber poskytovateľov informačných aktivít bude prebiehať **na základe verejného obstarávania**, realizovaného riadiacim orgánom (MPRV SR) resp. Pôdohospodárskou platobnou agentúrou, pokiaľ akciu alebo aktivitu bude zabezpečovať a **prijímateľom bude priamo MPRV SR alebo PPA;**
- ❖ alebo **na základe predloženej požiadavky** na realizovanie informačnej akcie a demonštračných aktivít na MPRV SR, **ak príjemcom pomoci nie je MPRV SR alebo PPA.** Predložená požiadavka bude obsahovať námet, zameranie, obsah a rozsah informačnej aktivity, miesto realizácie a konečných beneficentov akcie.

Opatrenie 2: Poradenské služby (čl. 15)

Podopatrenie: **2.1 Podpora využívania poradenských služieb**

Názov operácie: **Poradenské služby zamerané na pomoc poľnohospodárom a obhospodarovateľom lesa**

Špecifický rozsah podpory

A) Poradenské služby pre **poľnohospodárov** musia byť spojené najmenej s jednou prioritou EÚ pre rozvoj vidieka a musia zahŕňať minimálne jeden z týchto prvkov:

- ❖ *Krížové plnenie (cross-compliance) v zmysle príslušného nariadenia EÚ;*
- ❖ *poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie;*
- ❖ *modernizácia poľnohospodárskych podnikov, budovanie konkurencieschopnosti, orientácia na trh;*
- ❖ *rámcová smernica o vodách;*
- ❖ *integrovaná ochrana proti škodcom;*
- ❖ *normy bezpečnosti pri práci;*
- ❖ *osobitné poradenstvo pre poľnohospodárov, ktorí prvýkrát zakladajú poľnohospodársky podnik.*

B) Poradenské služby pre **obhospodarovateľov lesa** musia zahŕňať minimálne príslušné povinnosti:

- ❖ *podľa smernice 92/43/EHS (ochrana prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín);*
- ❖ *podľa smernice 2009/147/ES (ochrana voľne žijúceho vtáctva);*
- ❖ *podľa smernice 2000/60/ES (rámcová smernica o vodách);*
- ❖ *okrem uvedeného môže byť poradenstvo zamerané na ekonomickú a environmentálnu výkonnosť lesného podniku.*

Príjemca finančnej pomoci:

Certifikovaní poradcovia (verejní/súkromní), resp. spoločnosti a organizácie zamestnávajúce/združujúce certifikovaných poradcov spĺňajúcich kritériá odbornosti, vybraní procesom verejného obstarávania MPRV SR alebo PPA. Úspešní uchádzači budú zabezpečovať poskytovanie poradenských služieb v rámci všetkých oblastí. Zároveň len títo vybraní uchádzači vo verejnom obstarávaní budú môcť predložiť žiadosť o nenávratný finančný príspevok na PPA.

Príjemca nefinančnej pomoci: *aktívni poľnohospodári, subjekty lesného hospodárstva, malé a stredné podniky podnikajúce vo vidieckych oblastiach.*

Intenzita pomoci: 100%, max 1 500 €/za 1 poskytnutú poradenskú službu.

Opatrenie 2: Poradenské služby (čl. 15)

Podopatrenie: **2.3 Podpora vzdelávania poradcov**

Názov operácie: **Podpora vzdelávania poradcov v poľnohospodárstve a LH**

Príjemcovia finančnej pomoci: Agroinštitút Nitra a Národné lesnícke centrum vo Zvolene - na základe tzv. in-house obstarávania, ktorí budú poverení certifikáciou poradcov.

Príjemcovia nefinančnej pomoci: certifikovaní poradcovia.

Oprávnené náklady:

- ❖ náklady pre zabezpečenie systému vzdelávania v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Podmienky oprávnenosti:

Vzdelávacie organizácie musia mať primerané zdroje v podobe:

- ❖ *kvalifikovaných zamestnancov;*
- ❖ *technického zabezpečenia;*
- ❖ *vypracovanej koncepcie vzdelávania poradcov;*
- ❖ *informačného systému sprístupneného všetkým poradcov, alebo sú povinné po úspešnom výberovom konaní vybudovať informačný systém, ktorý bude sprístupnený všetkým poradcov, kde nájdu informácie všetkého druhu.*

Výška a miera podpory:

- ❖ 200 000 € na tri roky odborného vzdelávania spolu pre vybrané vzdelávacie organizácie;
- ❖ certifikovaní poradcovia sa za účelom ich odborného preškolenia a získania certifikátu budú podieľať sumou vo výške 50% z celkových oprávnených výdavkov.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov**

Názov operácie: *A. Investície do hmotného majetku prispievajúce k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov, zefektívnenia využívania vody v poľnohospodárstve a investícií zameraných na spracovanie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie*

Rozsah činností: investície do hmotného majetku, ktoré zvyšujú celkovú výkonnosť a udržateľnosť poľnohosp. podniku:

A) U **všetkých veľkostných druhov fariem**, pre mladých a malých farmárov a pre začínajúce farmy:

- ❖ investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov pre ŠRV a ŽV;
- ❖ investície do obstarania technického a technologického vybavenia, vrátane strojov a náradia pre ŠRV a ŽV;
- ❖ investície na využívanie geotermálnej energie na vykurovanie skleníkov a fóliovníkov a na vlastnú spotrebu v podniku;
- ❖ investície do zavádzania technológií na výrobu energie energetickou transformáciou biomasy, z vlastnej výroby, vyprodukovanej primárne v rámci živočíšnej výroby;
- ❖ investície v súvislosti s využívaním závlah (infraštruktúry, aj koncových zariadení) s cieľom ich výstavby, rekonštrukcie, modernizácie a efektívnejšieho nakladania so závlahovou vodou, s cieľom zvýšiť produkciu podniku a jej kvalitu;
- ❖ investície spojené so zavádzaním inovatívnych technológií v súvislosti s variabilnou aplikáciou organických a priemyselných hnojív do pôdy a ostatných substrátov s cieľom zlepšenia kvalitatívnych vlastností a úrodnosti pôdy a ochrany pred jej degradáciou;
- ❖ investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie objektov na priamy predaj, vrátane vnútorného vybavenia (výhradne vlastných výrobkov, v rámci areálu daného podniku);
- ❖ investície na založenie porastov rýchlo rastúcich drevín a iných trvalých energetických plodín na poľnohosp. pôde;
- ❖ investície do výstavby, rekonštrukcie a modernizácie skladovacích kapacít a pozberovej úpravy, vrátane sušiarňí s energetickým využitím biomasy na výrobu tepla s max. tepelným výkonom do 2 MWt;
- ❖ investície na zníženie záťaže na životné prostredie vrátane technológií na znižovanie emisií skleníkových plynov, v spojitosti s rastom produkcie alebo rastom kvality produkcie;
- ❖ investície spojené s využívaním biomasy z vlastného odpadu, vzniknutého primárne zo živočíšnej výroby (max. výkon 500 kW).

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov**

Názov operácie: **A. Investície do hmotného majetku prispievajúce k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov, zefektívnenia využívania vody v poľnohospodárstve a investícií zameraných na spracovanie a využívanie OZE**

B) **U fariem**, kde **ekonomická veľkosť** meraná štandardnou produkciou je **od 15 000 do 249 999**:

- ❖ Investície do reštrukturalizácie poľnohospodárskej výroby v podniku s cieľom zvýšenia produktivity alebo zamestnanosti;
- ❖ Investície do diverzifikácie poľnohospodárskej výroby smerom k výrobe produktov, ktoré prinášajú vyššiu pridanú hodnotu.

Oprávnený žiadateľ: FO a PO podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;

- ❖ v spojitosti s opatrením Spolupráca aj iný verejný alebo súkromný subjekt.

Oprávnené náklady: investície do dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, súvisiace všeobecné náklady.

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- ❖ 50% v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja);
- ❖ 40 % v prípade ostatných regiónov (Bratislavský kraj).

Zároveň platí, že miera podpory sa môže zvýšiť o 20%:

- ❖ v prípade mladých poľnohospodárov;
- ❖ V prípade ekologického poľnohospodárstva;
- ❖ v prípade kolektívnych investícií;
- ❖ v prípade operácií v rámci operačných skupín EIP;
- ❖ v prípade integrovaných projektov.

Miera podpory sa môže kombináciou zvýšiť na **max. 90%** z celkových oprávnených výdavkov.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.1 Podpora investícií do poľnohospodárskych podnikov**

Názov operácie: *A. Investície do hmotného majetku prispievajúce k zvýšeniu konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov, zefektívnenia využívania vody v poľnohospodárstve a investícií zameraných na spracovanie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie*

V prípade, ak predmetom projektu je aj spracovanie, kde výstupom je produkt mimo prílohy I, bude na uvedenú časť nasledovná miera podpory:

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky:

- ❖ 55% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- ❖ 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky:

- ❖ 45% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- ❖ 35% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky:

- ❖ 35% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja
- ❖ 25% v prípade TN, NR, TT, BA kraja

Maximálna výška oprávnených výdavkov na jeden projekt v rámci **kategórie A je 2 000 000 €**, v rámci **kategórie B je 200 000 €**, v rámci **kolektívnych investícií** je maximálna suma na projekt **1 000 000 €**, na každého **prijímateľa alebo partnera najviac 10 000 000 €**. V rámci **integrovaných projektov** na jeden projekt najviac **10 000 000 €**.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.2 Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov**

Názov operácie: **B: Investície týkajúce sa spracovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych výrobkov**

Opis operácie:

Oprávnené sú investície do hmotného majetku, ktoré sa týkajú spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ (s výnimkou rybích produktov) alebo výroby, spracovania, skladovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja potravinárskych výrobkov, pričom výstupom výrobného procesu môže byť aj výrobok, na ktorý sa príloha I ZFEÚ nevzťahuje. Investícia sa týka výlučne vlastnej činnosti podniku.

Rozsah činnosti:

- ❖ Výstavba, vrátane prípravy staveniska, rekonštrukcia a modernizácia objektov súvisiacich s danou operáciou, vrátane kancelárií (sklady obalových materiálov, čistiacich a dezinfekčných prostriedkov a pomôcok);
- ❖ obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít, vrátane laboratórneho vybavenia a detektorov kovov v rámci danej operácie;
- ❖ stavebné alebo technologické investície na vytvorenie alebo modernizáciu miestnej zbernej siete - príjem, skladovanie, úprava, triedenie a balenie;
- ❖ nákup chladiarenských, mraziarenských alebo termoizolačných nákladných, osobných alebo špeciálnych automobilov, prívesov a návesov, nákladných automobilov a prívesov (návesov) špecializovaných na prepravu zvierat (aj nad 3,5 t), manipulačných vozíkov;
- ❖ zavedenie technológií a postupov s cieľom vytvoriť nové alebo kvalitnejšie výrobky a otvorenie nových trhov, najmä v súvislosti s krátkym dodávateľským reťazcom vrátane podpory uvádzania výrobkov na trh alebo vypracovania programov správnej výrobných praxe;
- ❖ stavebné alebo technologické investície podporujúce lepšie využitie alebo elimináciu vedľajších produktov alebo odpadu a čistiare odpadových vôd;
- ❖ investície v súvislosti s výrobou a miešaním krmív z poľnohospodárskych produktov;
- ❖ investície na vybudovanie a zariadenie vlastných podnikových predajní (prípade sektora „hrozno a víno“ s výnimkou investície do nákupu vnútorného vybavenia – oprávnené v rámci SOT s vínom);
- ❖ investície do zlepšenia pracovného prostredia pre zamestnancov.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.2 Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov**

Názov operácie: **B: Investície týkajúce sa spracovania, uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych výrobkov**

Prijímateľ podpory:

- ❑ FO a PO podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybných produktov).
- ❑ FO a PO podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj spracovatelia vlastnej produkcie, pokiaľ ide o investície na vybudovanie a zariadenie vlastných **malých podnikových predajní**. V tomto prípade prijímateľ podpory bude môcť predávať výhradne výrobky, na ktoré sa vzťahuje príloha I ZFEÚ, pokiaľ ide o vstup spracovania.

Výška a miera podpory:

1. výstup v rámci prílohy I.

Základná miera podpory z celkových oprávnených výdavkov:

- ❖ pre **mikro, malý a stredný podnik**:
 - 50% v prípade menej rozvinutých regiónov (mimo Bratislavského kraja);
 - 40% v prípade ostatných regiónov (Bratislavský kraj);
- ❖ pre **veľký podnik**, výška oprávnených výdavkov:
 - 35% v prípade menej rozvinutých regiónov ako aj ostatných regiónov

Zároveň platí, že základná miera podpory sa zvýši o 20%:

- ❖ v prípade operácií v rámci operačných skupín EIP;
- ❖ v prípade integrovaných projektov s inými opatreniami.

Miera podpory sa môže zvýšiť kombinovane najviac do 90% z celkových oprávnených výdavkov.

2. výstup mimo prílohy I.

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky:

- ❖ 55% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja;
- ❖ 45% v prípade TN, NR, TT, BA kraja.

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky:

- ❖ 45% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja;
- ❖ 35% v prípade TN, NR, TT, BA kraja.

Miera podpory z celkových oprávnených výdavkov pre veľké podniky:

- ❖ 35% v prípade PO, KE, BB, ZA kraja;
- ❖ 25% v prípade TN, NR, TT, BA kraja.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.3 Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva**

Názov operácie: **C. Vypracovanie a vykonanie projektov pozemkových úprav**

Cieľom tohto podopatrenia je:

- znížiť fragmentáciu pozemkového vlastníctva;
- obnoviť evidenciu pozemkov a podporu hospodárenia na pozemkoch;
- vytvoriť novú evidenciu pozemkového vlastníctva;
- vytvorenie podmienok pre korektné nájomné vzťahy k pozemkom;
- podporiť hospodárenie na upravených pozemkoch.

Príjemcom finančnej pomoci:

- MPRV SR.

Príjemcom nefinančnej pomoci:

- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Výška a intenzita podpory:

- 100%.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.3 Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva**

Názov operácie: **D. Vybudovanie spoločných zariadení a opatrení**

Cieľom podpory je dosiahnutie racionálnejšieho rozmiestnenia a tvaru parciel, čo umožní efektívnejšie hospodárenie na pôde.

Spoločné zariadenia a opatrenia sú:

- komunikačné** (poľné a lesné cesty);
- protierózne** (zabraňujúce vodnej a veternej erózii);
- protipovodňové** (zabezpečujúce zadržiavanie vody v území a ochranu pre povodňami);
- vodohospodárske** (úpravy vodných tokov a výstavba vodohospodárskych zariadení);
- ekologické** (výsadba zelene).

Príjemca finančnej pomoci:

- MPRV SR a obce.

Príjemca nefinančnej pomoci:

- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Oprávnené náklady:

- investície na výstavbu, vylepšenie a úpravu nehnuteľného majetku;
- súvisiace všeobecné náklady.

Výška a miera podpory: 100%.

Opatrenie 4: Investície do hmotného majetku (čl. 17)

Podopatrenie: **4.3 Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva**

Názov operácie: **E. Investície týkajúce sa infraštruktúry a prístupu k lesnej pôde**

Opis operácie:

- oprávnená bude výstavba, dostavba, prestavba a rekonštrukcia lesných ciest a prístupu k lesnej pôde;
- rekonštrukcia a výstavba lesných ciest kategórií 1L a 2L, ktoré slúžia pre odvoz dreva, prístup technologických vozidiel so súčasným zohľadňovaním cieľov ochrany biodiverzity. Predovšetkým bude podporovaná rekonštrukcia a prestavba lesných ciest z najnižšej kategórie na vyššiu (z ciest 3L na kategóriu 2L alebo 1L).

Príjemca pomoci:

- obhospodarovateľ lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

Výška a miera podpory:

- 80%.

Opatrenie 5: Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení (čl. 18)

Podopatrenie: **5.1 Podpora investícií do preventívnych opatrení na zníženie následkov pravdepodobných prírodných pohrôm, nepriaznivých klimatických a katastrofických udalostí**

Opis operácie:

Podpora bude zameraná na:

- rekonštrukciu, modernizáciu, opravu a dostavbu (v zmysle vodozádržných opatrení, resp. vodných stavidiel) odvodňovacích systémov, kanálov s regulovaným odtokom a čerpacích staníc a ich zariadení, ktoré sú v súlade s relevantnými plánmi manažmentu povodia.

Príjemca pomoci:

- verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby (Hydromeliorácie, š.p.).

Výška a miera podpory:

- 100%.

Opatrenie 6: Rozvoj poľn. podnikov a podnikateľskej činnosti (čl. 19)

Podopatrenie: **6.1 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov**

Názov operácie: A. Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov

Opis operácie:

Podpora sa poskytuje mladému poľnohospodárovi na začatie jeho podnikateľskej činnosti v oblasti živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby na realizáciu podnikateľského plánu.

Príjemca pomoci:

Mladý poľnohospodár – FO alebo PO (mikropodnik alebo malý podnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES), ktorý vykonáva poľnohospodársku prvovýrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku, ktorý je hlavným zdrojom jeho príjmu. Táto fyzická osoba alebo štatutárny zástupca právnickej osoby nemá v čase podania ŽoNFP viac ako 40 rokov, má zodpovedajúce profesijné zručnosti a schopnosti a prvýkrát zakladá poľnohospodársky podnik ako jeho najvyšší predstaviteľ.

Výška a miera podpory:

- **max. 50 000 € na 1 mladého poľnohospodára** vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 70% podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP a 30% po srpávnej realizácii podnikateľského plánu.

Opatrenie 6: Rozvoj poľn. podnikov a podnikateľskej činnosti (čl. 19)

Podopatrenie: **6.3 Podpora na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov**

Názov operácie: **B. Podpora na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov.**

Opis operácie:

Podpora sa poskytuje malému poľnohospodárskemu podniku na rozvoj jeho podnikateľskej činnosti spojenej s realizáciou jeho podnikateľského plánu v oblasti živočíšnej výroby a špecializovanej rastlinnej výroby.

Príjemca pomoci:

Malý poľnohospodársky podnik - Samostatne hospodáriaci roľník (mikropodnik v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúci v poľnohospodárskej prvovýrobe, ktorého výrobný potenciál, meraný štandardným výstupom, prevyšuje 4000Eur a neprevyšuje 9999Eur (hodnota štandardného výstupu).

Výška a miera podpory: **15 000€ na 1 malý poľnohospodársky podnik** vo forme 2 splátok po dobu max. 5 rokov, pričom 50% podpory sa vypláca po podpise Zmluvy o NFP a 50% po správnej realizácii podnikateľského plánu.

Opatrenie 6: Rozvoj poľn. podnikov a podnikateľskej činnosti (čl. 19)

Podopatrenie: **6.4 Podpora investícií do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností**

Názov operácie: *Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností*

Opis operácie:

Činnosť 1: činnosti spojené s *vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou*.

Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre *deti, seniori a občania so zníženou schopnosťou pohybu*.

Činnosť 3: *spracovanie a uvádzanie na trh produktov*, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ, vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj produktov (vrátane zriadenia mobilných predajných miest) vrátane investícií do OZE + služby súvisiace so skladovaním, logistikou a dopravou.

Príjemca pomoci:

Činnosť 1 a 2: Mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach.

Činnosť 1 až 3:

- FO a PO podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby.
- mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: *súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; Cirkvi*.
- mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).

Výška a miera podpory:

- Pre **mikro a malé podniky:**
 - 55 % v nasledovných krajoch SR: PO, KE, BB, ZA;
 - 45% v nasledovných krajoch SR: TN, NR, TT, BA;
- Pre **stredné podniky:**
 - 45 % v nasledovných krajoch SR: PO, KE, BB, ZA;
 - 35% v nasledovných krajoch SR: TN, NR, TT, BA;
- Pre **veľké podniky:**
 - 35% v nasledovných krajoch SR: PO, KE, BB, ZA;
 - 25% v nasledovných krajoch SR: TN, NR, TT, BA.

Pre BA kraj je podpora obmedzená na max. **200 000Eur/príjemca/3roky**.

Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20)

Podopatrenie: **7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie**

Názov operácie: *Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov*

Popis operácie: investície budú zamerané na nasledovné oblasti:

- miestne kanalizácie, vodovody, alebo čistiarne odpadových vôd;
- miestne komunikácie (len v malom rozsahu, ktorý prispeje k prepojeniu oblasti, ekonomickému rozvoju, oživeniu danej oblasti), lávky, mosty, chodníky a záchytné parkoviská, autobusové zastávky, odvodňovacie kanále, prehlbovanie existujúcich obecných studní;
- zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Príjemca pomoci:

- obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane);
- pri investíciách do kanalizácií a ČOV* - obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane) s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácie nad 2000 EO ako aj aglomerácie pod 2000 EO, ktorá zasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí;
- združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane)).

Výška a miera podpory:

100% s maximálnym limitom 300 000 €, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20)

Podopatrenie: **7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu**

Názov operácie: *Budovanie širokopásmového internetu*

Popis operácie:

Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí, vrátane zriadenia verejne prístupného miesta.

Príjemca pomoci:

- obce vo vidieckych oblastiach do 500 obyvateľov (vrátane), definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom;
- združenia obcí s právnou subjektivitou (tvorené z obcí do 500 obyvateľov, ktoré sú definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom.

Výška a miera podpory:

- 100% s maximálnym limitom 300 000 €, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20)

Podopatrenie: **7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry**

Názov operácie: *Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovanie miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry*

Popis operácie:

- ❑ investície súvisiace so zlepšovaním vzhľadu obcí a s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. úprava verejných priestranstiev, tvorba parkov, športovísk a detských ihrísk, amfiteátróv, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- ❑ Investície do domov smútku vrátane ich okolia;
- ❑ investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- ❑ Investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- ❑ investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.;
- ❑ investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie ako súčasť investícií do miestnych služieb (napr. vybudovanie kotolne na OZE v rámci rekonštrukcie kultúrneho domu a pod.)

Príjemca pomoci:

- ❑ obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane);
- ❑ združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane)).

Výška a miera podpory:

- ❑ 100 % s maximálnym limitom 300 000 €, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20)

Podopatrenie: **7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu**

Názov operácie: Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Popis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSKY a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Príjemca pomoci:

- obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane);
- združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane)).

Výška a miera podpory:

- 100 % s maximálnym limitom 300 000 €, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Opatrenie 8: Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov

Podopatrenie: **8.3 Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarmi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami**

Opis operácie: podpora zahŕňa:

- ❑ **zahrádzanie bystrín** v lesoch podľa § 27 zákona č. 326/2005 Z. z. na účely ochrany pred povodňami, zmiernenie erózných procesov a pre akumuláciu vody na účely ochrany pred požiarmi;
- ❑ budovanie **jednoduchých objektov protipovodňovej ochrany** v lesoch (prekladaných drevených hrádzok alebo sypaných kamenných hrádzok);
- ❑ výstavba, rekonštrukcia protipožiarneho **lesných ciest**, ako prístupu k vybudovaným objektom v rámci tohto podopatrenia;
- ❑ realizácia projektov komplexného protipožiarneho monitorovacieho systému v lesnej krajine s vysokým a stredným stupňom požiarovosti;
- ❑ výstavba, rekonštrukcia a dodávka protipožiarneho monitorovacích veží a súvisiacich prostriedkov;
- ❑ realizácia preventívnych opatrení malého rozsahu proti kalamitným biotickým škodcom formou kladenia a asanácie lapákov, inštalácie a prevádzky feromónových lapačov a aplikácie chemických prípravkov v lesných porastoch.

Príjemca pomoci:

Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:

- ❑ súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; cirkvi,
- ❑ štátu (LESY SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.);
- ❑ pri stavebných investíciách na drobných vodných tokoch iba správcovia drobných vodných tokov resp. právnických osôb majúcich k správe drobných vodných tokov právny vzťah (prenájom a pod.), ktorí sú zároveň obhospodarovateľmi lesa.

Výška a miera podpory: 100%.

Opatrenie 8: Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov

Podopatrenie: **8.4. Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami, katastrofickými udalosťami a obnova poškodených lesov**

Opis operácie: v rámci daného podopatrenia budú aktivity zamerané na:

- ❑ projekty revitalizácie a obnovy lesných spoločenstiev (vrátane obnovy lesných porastov, ochrany, ošetrovania a výchovy lesov) zničených alebo výrazne destabilizovaných lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami;
- ❑ projekty ozdravných opatrení v lesoch poškodených v dôsledku zmeny klímy, premnožením kalamitných škodcov či vplyvom iných významných biotických a abiotických škodlivých činiteľov;
- ❑ projekty konverzie smrečín v rozpade, ktoré sú na danom území stanovištne nevhodnou drevinou založenou na stanovišti pôvodne zmiešaných lesov (destabilizované prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami) na lesy zmiešané s vysokou ekologickou stabilitou.

Príjemca pomoci:

Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:

- ❑ *súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; cirkvi;*
- ❑ *štátu (LESY SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.).*

Výška a miera podpory: 100%.

Opatrenie 8: Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov

Podopatrenie: **8.5. Podpora investícií zlepšujúcich odolnosť a environmentálnu hodnotu lesných ekosystémov**

Opis operácie:

- Činnosť 1:** umelá obnova a výchova ochranných lesov a lesov osobitného určenia;
- Činnosť 2:** budovanie a obnova občianskej a poznávacej infraštruktúry v lesných ekosystémoch (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá a pod.);
- Činnosť 3:** zlepšenie hniezdných príležitostí vtákov v lese a iných prvkov zvyšujúcich biodiverzitu lesných ekosystémov;
- Činnosť 4:** vypracovanie plánov lesného hospodárstva pre trvalo udržateľné obhospodarovanie ochranných lesov, lesov osobitného určenia a hospodárskych lesov, s výnimkou hospodárskych lesov, ktoré sú funkčne klasifikované ako typ produkčný (primárnou funkciou je produkcia dreva).

Príjemca pomoci:

- Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - súkromných vlastníkov a ich združení; obcí a ich združení; cirkvi*
 - štátu (LESY SR, š.p.; Štátne lesy TANAP-u; Lesohospodársky podnik Ulič, š.p.).*
- Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Z.z. o združovaní občanov len so súhlasom obhospodarovateľa lesa daného územia;
- v prípade **vypracovania plánov lesného hospodárstva** len MPRV SR alebo ňou poverená inštitúcia zabezpečením vypracovania programov starostlivosti o les (lesných hospodárskych plánov), ktorou môžu byť LESY SR, š.p. alebo NLC vo Zvolene.

Výška a miera podpory: 100%.

Opatrenie 8: Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov

Podopatrenie: **8.6. Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh**

Opis operácie: v rámci danej operácie budú podporované nasledovné aktivity:

- zvýšenie ekonomickej hodnoty lesa prostredníctvom lepších postupov obhospodarovania lesov;
- spracovanie lesných produktov, ktoré takýmto spôsobom získavajú pridanú hodnotu a tiež ich uvádzanie na trh;
- vypracovanie plánov lesného hospodárstva pre trvalo udržateľné obhospodarovanie hospodárskych lesov, ktoré sú funkčne klasifikované ako typ produkčný (primárnou funkciou je produkcia dreva).

Príjemca pomoci:

- Fyzické a právnické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:
 - súkromných vlastníkov a ich združení;*
 - obcí a ich združení;*
 - Cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním.*
- Fyzické a právnické osoby (malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným v bode 1).*
- V prípade **vypracovania plánov lesného hospodárstva** len MPRV SR alebo ňou poverená inštitúcia zabezpečením vypracovania programov starostlivosti o les (lesných hospodárskych plánov), ktorou môžu byť LESY SR, š.p. alebo NLC vo ZV.

Výška a miera podpory:

- Max. 50 % oprávnených nákladov pre menej rozvinuté regióny;
- Max. 40 % oprávnených nákladov v ostatných regiónoch.

Opatrenie 16: Spolupráca (čl. 35)

Podopatrenie: 16.1. **Zriadenie a prevádzka operačných skupín EIP**

Opis operácie:

Operačné skupiny EIP sú súčasťou Európskeho inovačného partnerstva (EIP) zameraného na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť, ktoré:

- podporuje vytvorenie odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ktoré efektívne využívajú zdroje, sú hospodársky životaschopné, produktívne a konkurencieschopné, produkujú málo emisií, sú šetrné a odolné voči klíme, smerujú k agroekologickým výrobným systémom a fungujú v harmónii so základnými prírodnými zdrojmi, od ktorých poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo závisia;
- pomáha poskytovať stabilnú a udržateľnú dodávku potravín, krmív a biomateriálov, vrátane existujúcich aj nových druhov;
- zlepšuje postupy zamerané na ochranu životného prostredia, adaptáciu na zmenu klímy a na jej zmierňovanie;
- stavia mosty medzi najnovšími poznatkami výskumu a technológiami a poľnohospodármi, obhospodarovateľmi lesov, vidieckymi komunitami, podnikmi, MVO a poradenskými službami.

EIP zamerané na poľnohospodársku produktivitu a udržateľnosť sa usiluje dosiahnuť svoje ciele:

- vytvorením pridanej hodnoty prostredníctvom lepšieho prepojenia výskumu s poľnohospodárskou praxou a podporením širšieho používania dostupných inovačných opatrení;
- podporou rýchlejšieho a širšieho zavedenia inovačných riešení do praxe a
- informovaním vedeckej obce o potrebách poľnohospodárskej praxe v oblasti výskumu.

Príjemca pomoci:

Najmenej 5 subjektov, ktorých spolupráca je :

- medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka, vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií;
- zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a rozvoj vidieka;
- zamerané na vytváranie sietí a klastrov.

Miera podpory: 100 %.

Opatrenie 16: Spolupráca (čl. 35)

Podopatrenie: 16.2. **Podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií**

Opis operácie:

Pilotný projekt sa vzťahuje na prvotnú fázu zavádzania alebo realizovania, ktorá do určitej časti otestuje pripravenosť daného riešenia pre konečné nasadenie alebo podporí zavedenie dlhodobu aplikovateľného systému. Ide o čiastkovú realizáciu daného výstupu s cieľom otestovať jeho funkčnosť, prípadne zhodnotiť či je daný proces adaptovateľný.

Pilotné projekty budú prioritne zamerané na:

- ❑ podporu inovácií a inovatívnych riešení;
- ❑ vývoj a zavádzanie nových výrobkov, postupov, procesov a technológií;
- ❑ vývoj a zavádzanie nových postupov a procesov pri odbyte poľnohospodárskych produktov a výrobkov;
- ❑ vývoj a zavádzanie nových inovatívnych postupov v súvislosti s variabilným resp. presným obhospodávaním pôdy a s technikou a technológiou v živočíšnej výrobe;
- ❑ pilotné projekty v rámci spoločných činností realizovaných v záujme zmiernenia klímy, ekológie a zlepšenia životného prostredia.

Príjemca pomoci:

- ❑ Najmenej tri subjekty, ktorých spolupráca je medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka, vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií.
- ❑ V prípade verejného subjektu je možná podpora aj jedného subjektu, pokiaľ poskytnutá podpora bude mať pozitívny vplyv na konkrétnych konečných užívateľov, bude verejne prístupná alebo voľne šíriteľná. V uvedenom prípade bude možné využiť postupy v zmysle § 26 zákona 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- ❑ Ak príjemca pomoci splní podmienky operačnej skupiny (podľa podopatrenia 16.1), môže získať štatút operačnej skupiny.

Miera podpory: 100 % .

Opatrenie 16: Spolupráca (čl. 35)

Podopatrenie: **16.3 Podpora spolupráce medzi malými hospodárskymi subjektmi**

Opis operácie:

Podporená bude spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi) v odvetví poľnohospodárstva, potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu pri organizácii spoločných pracovných procesov, spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu. Cieľom je prostredníctvom spolupráce zvýšiť efektivitu vykonávaných činností.

Príjemca pomoci:

Najmenej 5 subjektov, ktorých spolupráca je medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci, v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií.

Malý hospodársky subjekt je na základe čl.11/3 delegovaného aktu č. 807/2014 definovaný na účely tohto podopatrenia ako mikropodnik, ako je vymedzený v odporúčaní Komisie 2003/361/ES (t.j. podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo ročná bilančná hodnota nepresahuje 2 milióny EUR), alebo fyzickú osobu nezapojenú do hospodárskej činnosti v momente podávania žiadosti o podporu.

Výška a miera podpory: 100 %.

Opatrenie 16: Spolupráca (čl. 35)

Podopatrenie: 16.4. **Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátkeho dodávateľského reťazca**

Názov operácie: **Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátkeho dodávateľského reťazca**

Opis operácie:

Podpora pri zriaďovaní a prevádzkovaní logistických platforiem, ktoré umožnia prístup aktérom dodávateľského reťazca a zintenzívnia činnosti horizontálnej a vertikálnej spolupráce, ktoré pokrývajú všetko od výroby, dopravy, logistiky produktu cez informačné systémy potrebné pre koordináciu týchto činností, až k predaju produktu a jeho marketing, pričom podpora sa nevzťahuje na vývoj nových produktov.

Podpora bude smerovaná do dvoch oblastí:

- na rozvoj krátkych dodávateľských reťazcov;
- na rozvoj miestnych trhov.

Krátky dodávateľský reťazec je na základe čl.11/1 delegovaného aktu č. 807/2014 pre účely opatrenia definovaný ako dodávateľský reťazec, ktorého súčasťou nie je viac než jeden sprostredkovateľ medzi poľnohospodárom a spotrebiteľom;

Miestny trh je na základe čl.11/2 delegovaného aktu č. 807/2014 pre účely opatrenia definovaný ako okruh 100 km od miesta pôvodu výrobku alebo ako územie vyššieho územného celku, v ktorom sídli poľnohospodársky podnik pôvodu výrobku.

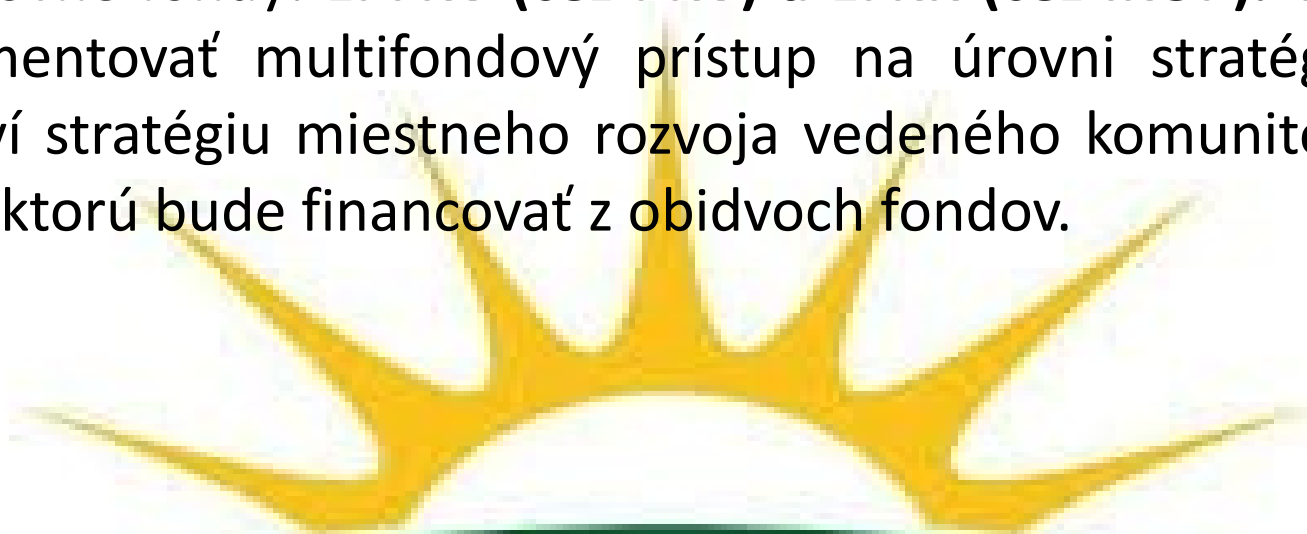
Príjemca pomoci:

Najmenej tri subjekty, ktorých spolupráca je medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a rozvoji vidieka na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorít politiky rozvoja vidieka.

Výška a miera podpory: 100 %.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

- ❑ LEADER bude v novom programovom období súčasťou nástroja CLLD – miestny rozvoj vedený komunitou.
- ❑ V podmienkach SR budú do tohto integrovaného rozvoja zapojené nasledovné fondy: **EPFRV (cez PRV) a EFRR (cez IROP)**. V SR sa bude implementovať multifondový prístup na úrovni stratégií, t.j. MAS pripraví stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD), ktorú bude financovať z oboch fondov.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie: **19.1 Prípravná podpora**

Názov operácie: *Budovanie kapacít, tréningy a sieťovanie za účelom prípravy a implementácie stratégie miestneho rozvoja*

Oprávnené sú **výdavky súvisiace s formovaním** (animáciou) **územia** pripravujúceho sa na implementáciu nástroja CLLD a výdavky **súvisiace s prípravou stratégie CLLD** - náklady súvisiace s budovaním kapacít, odborným vzdelávaním a vytváraním sietí s cieľom vypracovať a uskutočňovať stratégiu CLLD. Takéto náklady môžu zahŕňať jeden či viaceré z nasledujúcich prvkov:

- ❑ opatrenia odbornej prípravy pre miestnych zainteresovaných aktérov;
- ❑ štúdie o príslušnej oblasti;
- ❑ náklady súvisiace s navrhovaním stratégie CLLD vrátane nákladov na akcie súvisiace s konzultáciami so zainteresovanými stranami na účely prípravy stratégie;
- ❑ administratívne náklady (prevádzkové náklady a náklady na zamestnancov) organizácie, ktorá žiada o prípravnú podporu v prípravnej fáze.

Príjemca pomoci:

Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, ktoré je založené a pracuje na princípoch LEADER

Výška a intenzita podpory: 100%.

Maximálna výška podpory pre partnerstvá, ktoré nemali v programovom období 2007-2013 štatút MAS je 15 000 EUR.

Maximálna výška podpory pre partnerstvá, ktoré získali v programovom období 2007-2013 štatút MAS je 5 000EUR.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie: 19.2: **Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou**

Názov operácie: *Implementácia opatrení v rámci stratégií CLLD*

V rámci podpory z EPFRV budú môcť MAS flexibilne využiť opatrenia (nad rámec PRV ale v súlade s príslušnou legislatívou, upravujúcou poskytovanie pomoci Z EPFRV a rešpektovaním komplementarity s inými fondami), ktoré budú prispievať k cieľom stratégie CLLD.

Niektoré opatrenia/operácie sú pre MAS neoprávnené z dôvodu ich charakteru, ktorých realizácia je vhodná na národnej úrovni a nie je žiaduca pre úroveň lokálnu. Zároveň sú definované opatrenia, pri ktorých MAS musí postupovať v súlade s cieľmi a podmienkami štandardných opatrení v PRV, a to z dôvodu potreby uplatňovania podmienok stanovených na národnej úrovni (napr. malí a mladí farmári).

Opatrenia resp. podopatrenia, ktoré sú pre MAS oprávnené na podporu z EPFRV len v súlade s PRV:

- Podopatrenie 4.3: Investície do hmotného majetku (prístupu k lesnej pôde);
- Opatrenie 6: Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov / 6.1;
- Opatrenie 6: Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov / 6.3.

Opatrenia resp. podopatrenia neoprávnené v rámci stratégie CLLD:

- Podopatrenie 1.1** Podpora na akcie odborného vzdelávania a získania zručností; **Opatrenie 2** Poradenské služby; **Opatrenie 3** Systémy kvality poľnohospodárskych výrobkov a potravín; **Podopatrenie 6.5** Platby pre poľnohospodárov oprávnených v rámci režimu pre malých poľnohospodárov, ktorí trvale prevedú svoj podnik na iného poľnohospodára; **Podopatrenie 7.3** Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy (platí len pre širokopásmový internet); **Podopatrenie 8.1** Podpora na zalesňovanie/vytváranie zalesnených oblastí ; **Podopatrenie 8.2** Podpora na vytváranie a udržiavanie agrolesníckych systémov; **Opatrenie 9** Zakladanie skupín a organizácií výrobcov v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva; **Opatrenie 10** Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie; **Opatrenie 11** Ekologické poľnohospodárstvo; **Opatrenie 12** Platby v rámci sústavy Natura 2000 a podľa rámcovej smernice o vode; **Opatrenie 13** Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami, **Opatrenie 14** Dobré životné podmienky zvierat, **Opatrenie 15** Lesnícko environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov; **Opatrenie 17** Riadenie rizík; **vypracovanie LHP** (v rámci opatrenia 8, podopatrenia 16.8).

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie 19.3 **Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín**

Názov operácie: *Príprava a vykonávanie projektov spolupráce MAS*

Opis operácie:

V rámci podopatrenia projektov spolupráce, môže ísť o **2 typy spolupráce:**

- Národná** – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD na území SR;
- Nadnárodná** – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD, na území EÚ alebo tretích krajín.

Oprávnené budú náklady na:

- predbežnú technickú podporu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce;
- realizáciu národného alebo nadnárodného projektu spolupráce.

Príjemca pomoci:

Miestne akčné skupiny vybrané a schválené riadiacim orgánom na implementáciu stratégie miestneho rozvoja a ako partner verejno-súkromné partnerstvo pracujúce na princípoch LEADER/CLLD. Partner projektu, ktorý bude verejno-súkromné partnerstvo pracujúce na princípoch LEADER/CLLD (bez štatútu MAS) zo SR môže byť zároveň aj prijímateľom.

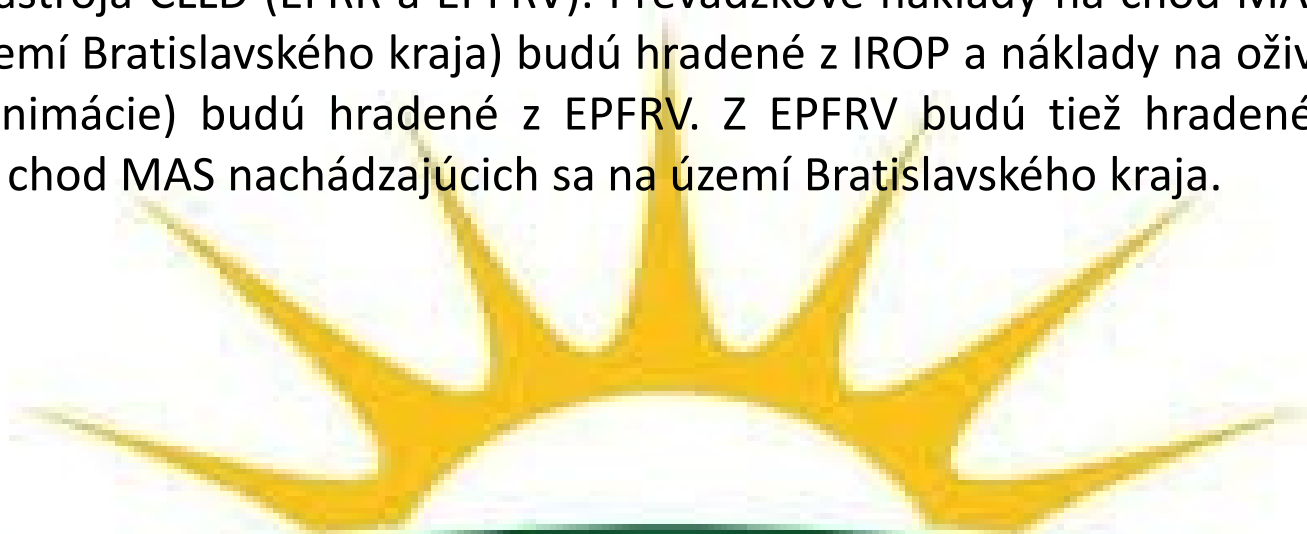
Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44)

Podopatrenie 19.4: Chod miestnej akčnej skupiny a animácia

Názov operácie: **Chod miestnej akčnej skupiny a animácia**

Podpora bude poskytovaná na prevádzkovú a administratívnu činnosť schválených MAS, ako aj na náklady v súvislosti s oživovaním (animáciou) stratégie miestneho rozvoja, t.j. propagácia stratégie a informovanosť o dotknutom území.

Na financovaní chodu MAS a animácie sa budú podieľať obidva fondy využité pri realizácii nástroja CLLD (EFRR a EPFRV). Prevádzkové náklady na chod MAS (s výnimkou MAS na území Bratislavského kraja) budú hradené z IROP a náklady na oživenie všetkých stratégií (animácie) budú hradené z EPFRV. Z EPFRV budú tiež hradené prevádzkové náklady na chod MAS nachádzajúcich sa na území Bratislavského kraja.

Opatrenie 19 LEADER (čl. 42, 44) – výber MAS

Podmienky pre MAS:

- ❑ Pre pôsobnosť miestnych akčných skupín je oprávnené celé územie SR.
- ❑ Počet obyvateľov 10 000 – 150 000.
- ❑ Hustota obyvateľstva územia MAS nesmie presiahnuť 150 obyv./km².
- ❑ Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 7.
- ❑ Z podpory sú vylúčené obce nad 20 000 obyvateľov a samostatné mestské časti nad 5000 obyvateľov ako koneční prijímatelia, tieto ale môžu byť členmi MAS.
- ❑ Stratégie CLLD budú MAS pripravovať ako multifondové, t.j. financované z oboch fondov v rámci CLLD – EPFRV a EFRR.

Rámcové kritériá pre výber stratégií, ktoré získajú štatút MAS

- ❑ *Objektívne výberové kritériá (počet obcí, hustota obyvateľstva, počet obyvateľov, súvislé územie atď.).*
- ❑ *Kvalita partnerstva.*
- ❑ *Kvalita stratégie.*

Pri výbere stratégií sa budú posudzovať nasledovné kritériá:

- ❑ prínos stratégie k zlepšovaniu ekonomického rozvoja ;
- ❑ prínos stratégie k napĺňaniu cieľov PRV najmä v oblasti konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva;
- ❑ prínos stratégie k sociálnej inklúzii marginalizovaných skupín obyvateľstva vrátane marginalizovaných rómskych komunít;
- ❑ pomer finančných prostriedkov na súkromný (vrátane občianskeho) a verejný sektor – zvýhodnené budú stratégie s vyšším zameraním na podporu neverejného sektora;
- ❑ multiplikačný efekt stratégie – ako stratégia prispieva k riešeniu problémov, vzťah medzi problémami a navrhnutými riešeniami a pod. (plánovacia logická matica);
- ❑ doplnkovosť stratégie voči iným strategickým dokumentom na nadnárodnej (Dunajská stratégia), národnej, regionálnej (PHSR kraja, iné krajské stratégie) a lokálnej (PHSR obcí, a iné stratégie existujúce v území) úrovni a príspevok k napĺňaniu ex ante kondicionalít programu rozvoja vidieka ako aj k jednotlivým výsledkovým indikátorom;
- ❑ *Podrobné kritériá pre výber stratégií budú stanovené v metodologickej príručke.*

Program rozvoja vidieka 2014-2020 – alokácia verejných zdrojov podľa opatrení			Verejné výdavky spolu (€)
Čl.	kód	Opatrenie	
14	1.1 1.2	Prenos znalostí a informačné aktivity: Podpora odborného vzdelávania a získavania zručností; Podpora demonštračných aktivít a informačné akcie.	14 330 000,00
15	2.1 2.2	Poradenské služby: Podpora využívania poradenských služieb; Podpora vzdelávania poradcov.	4 000 000,00
17a	4.1	Investície do hmotného majetku: Podpora investícií do poľn. podnikov (Zvýšenie konkurencie schopnosti poľnohospodárskych podnikov);	227 752 740,00
17b	4.2.	Investície do hmotného majetku: Podpora investícií do spracovania/uvádzania na trh a/alebo vývoja poľnohospodárskych produktov	200 000 000,00
17c1	4.3	Investície do hmotného majetku: Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva (Vypracovanie a vykonanie projektov pozemkových úprav a vybudovanie spoločných zariadení a opatrení).	85 000 000,00
17c2	4.3	Investície do hmotného majetku: Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva (Investície týkajúce sa infraštruktúry a prístupu k lesnej pôde).	30 000 000,00
18a	5.1	Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení: Preventívne opatrenia.	70 000 000,00
19a)j	6.1	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti : Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov.	30 000 000,00

19a)iii	6.3	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti : Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov.	4 950 000,00
19b	6.4	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti: Investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností.	85 910 000,00
20	7.2 7.3 7.4 7.5	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach: Podpora investícií do malej infraštruktúry vrátane investícií do OZE a úspor energie; Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu a verejného e-governmentu; Podpora investícií do miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo; Podpora investícií do rekreačnej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu.	119 500 000,00
24	8.3 8.4	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov: Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami; Podpora prevencie poškodzovania lesov lesnými požiarimi, prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a obnova poškodených lesov .	85 000 000,00
25	8.5	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov: Podpora investícií zlepšujúcich odolnosť a environmentálnu hodnotu lesných ekosystémov.	21 500 000,00
26	8.6	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov: Podpora investícií do lesných technológií a spracovania, do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh.	30 800 000,00
35	16.1 až 16.4	Spolupráca	48 500 000,00
42-44		LEADER	104 783 018,87
51		Technická pomoc	79 055 720,00
54		Národná sieť pre rozvoj vidieka	
		Prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy (pokračujúce záväzky)	383 650,00
		Zaokrúhlenie	- 0,01
		Celkový súhrn	2 079 595 129,00

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

